

Споразумение за екстрадиране между Европейския съюз и Съединените американски щати

СЪДЪРЖАНИЕ

Преамбюл

Член 1 Предмет и цел

Член 2 Определения

Член 3 Приложно поле на това споразумение по отношение на двустранни договори за екстрадиране с държавите-членки

Член 4 Престъпления, които могат да доведат до екстрадиране

Член 5 Предаване и заверка на документи

Член 6 Предаване на искания за временно задържане

Член 7 Предаване на документи след временен арест

Член 8 Допълнителна информация

Член 9 Временно предаване

Член 10 Искания за екстрадиране или за предаване направени от няколко държави

Член 11 Опростени процедури за екстрадиране

Член 12 Транзит

Член 13 Смъртно наказание

Член 14 Чувствителна информация в дадено искане

Член 15 Консултации

Член 16 Приложение във времето

Член 17 Изключване на дерогация

Член 18 Бъдещи двустранни договори за екстрадиране с държави-членки

Член 19 Посочвания и нотификации

Член 20 Териториално приложение

Член 21 Преразглеждане

Член 22 Влизане в сила и денонсиране

Обяснителна бележка

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ И СЪЕДИНЕНИТЕ АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ,

В ЖЕЛАНИЕТО си да улеснят по-нататъшното сътрудничеството между държавите-членки на Европейския съюз и Съединените американски щати,

В ЖЕЛАНИЕТО си да се борят по-ефикасно срещу престъпността, за да защитят своите съответни демократични общества и общите ценности,

ПРИ СПАЗВАНЕ на правата на човека и върховенството на закона,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД гаранциите, предвидени в техните съответни правни системи, които признават на екстрадираното лице правото на справедлив процес, включително и правото да бъде съдено от независим съд, предвиден в закон,

В ЖЕЛАНИЕТО си да сключат споразумение за екстрадирането на извършители на престъпни деяния,

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Предмет и цел

Договарящите страни се задължават, в съответствие с разпоредбите на настоящото Споразумение, да осигурят засилено сътрудничество в контекста на приложимите отношения в областта на екстрадирането между държавите-членки и Съединените американски щати, които уреждат екстрадирането на престъпници.

Член 2

Определения

1. „Договарящи страни” означава Европейския съюз и Съединените американски щати;
2. „Държава-членка” означава държава-членка на Европейския съюз;
3. „Министерство на правосъдието” означава за Съединените американски щати Департамента по правосъдие („Department of Justice”), а за държавите-членки, техните министерства на правосъдието, с изключение на държавите-членки, в които функциите, описани в членове 3, 5, 6, 8 и 12 се изпълняват от главния прокурор, последният може да бъде натоварен да упражнява тези функции, на мястото и вместо министерството на правосъдието, в съответствие с член 19, освен ако Съединените американски щати и съответната държава-членка не определят друг орган.

Член 3

**Приложно поле на това споразумение по отношение на двустранни договори
за екстрадиране с държавите-членки**

1. Европейският съюз, в съответствие с Договора за Европейския съюз, и Съединените американски щати гарантират, че разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат при изложените по-долу условия, по отношение на двустранните договори за екстрадиране между държавите-членки и Съединените американски щати към момента на влизане в сила на настоящото споразумение :

а) член 4 се прилага вместо разпоредбите на двустранните договори, които разрешават екстрадиране само за списък от определени престъпления;

б) член 5 се прилага вместо разпоредбите на двустранните договори, които уреждат предаването, удостоверяването, заверяването или легализацията на искане за екстрадиране и на доказателствените материали, предадени от молещата държава;

в) член 6 се прилага, при липса в двустранните договори на разпоредби, които разрешават директното предаване на исканията за временен арест, между Департамента по правосъдието на Съединените щати и Министерството на правосъдието на заинтересуваната държава-членка;

г) член 7 се прилага наред с разпоредбите на двустранните договори, които уреждат предаването на исканията за екстрадиране;

д) член 8 се прилага при липса на разпоредби в двустранните договори, които уреждат представянето на допълнителна информация; когато двустранните договори не уточняват каналът, който трябва да се използва, параграф 2 на този член също се прилага;

е) член 9 се прилага, при липса на разпоредби в двустранните договори, които разрешават временното предаване на лица, които са обект на преследване или изтърпяват присъда в замолената държава;

ж) ако не е уговорено друго в двустранните договори, член 10 се прилага вместо разпоредбите на тези договори по отношение на решенията, които трябва да бъдат взети относно приемането на няколко искания за екстрадиране на едно и също лице, или при липса на такива разпоредби в тези договори;

з) член 11 се прилага при липса на разпоредби в двустранните договори, които позволяват отклонение от процедурите за екстрадиране или от опростените процедури за екстрадиране;

и) член 12 се прилага при липса на разпоредби в двустранните договори, които уреждат транзита; когато двустранните договори не уточняват процедурата, която трябва да се следва в случай на непредвидено междинно кацане на въздухоплавателно средство, също така се прилага параграф 3 на този член;

й) член 13 може да се прилага от замолената държава вместо разпоредбите на двустранните договори, които са приложими по отношение на смъртното наказание, или при липса на такива разпоредби;

к) член 14 се прилага при липса на разпоредби в двустранните договори, които уреждат обработката на чувствителната информация, която се съдържа в искане за екстрадиране.

2. а) Европейският съюз, в съответствие с Договора за Европейски съюз, гарантира всяка държава-членка да признае, чрез разменянето на писмени инструменти между тази държава-членка и Съединените американски щати, че нейното двустранно споразумение за екстрадиране се прилага по описания в този член начин, в отношенията със Съединените американски щати.

б) Европейският съюз, в съответствие с Договора за Европейски съюз, гарантира новите държави-членки, които се присъединяват към Европейския съюз след влизането в сила на това Споразумение, и които са имат сключени двустранни договори за екстрадиране със Съединените американски щати, да вземат мерките, посочени в буква а).

в) Договарящите страни полагат усилия да доведат докрай процеса, описан в буква б) преди предвиденото присъединяване на нова държава-членка, или веднага щом като това бъде възможно, след присъединяването. Европейският съюз нотифицира Съединените американски щати за датата на присъединяване на нови държави-членки.

3. Ако процесът, описан в параграф 2, буква б) не е приключил към датата на присъединяване, разпоредбите на това Споразумение, се прилагат в отношенията между новата държава-членка и Съединените американски щати, считано от датата, на която те са се нотифицирали взаимно и са нотифицирали Европейския съюз за приключването на техните вътрешни процедури за това.

Член 4

Престъпления, които могат да доведат до екстрадиране

1. Престъпление, което може да доведе до екстрадиране, е наказуемо деяние по закона на молещата държава, както и по закона на замолената държава, с наказание лишаване от свобода с максимална продължителност повече от една година или с по-строго наказание. Престъпление, което също може да доведе до екстрадиране, е опит, заговор или участие в извършване на престъпление, което може да доведе до екстрадиране. Когато искането се отнася до изпълнението на наказанието по отношение на лице, осъдено за престъпление, което може да доведе до екстрадиране, срокът на наказанието лишаване от свобода, който остава да бъде изтърпян, трябва да бъде най-малко четири месеца.

2. Ако е допусната екстрадиране за престъпление, което може да доведе до екстрадиране, тя се допуска и за всяко друго престъпление, което е посочено в искането, ако това друго престъпление се наказва с лишаване от свобода за срок от една година или по-малък, доколкото са налице всички други условия за екстрадирането.

3. За нуждите на настоящия член, се приема, че едно престъпление може да доведе до екстрадиране:

а) независимо дали правото на молещата държава и това на замолената държава класифицират или не това престъпление в една и съща категория или го описват като използват една и съща терминология;

б) независимо дали федералното законодателство на Съединените щати изисква или не, да бъдат налице елементи като транспорт между държавите, използването на пощенски услуги или на други услуги, които се включват в търговията между щатите или с чужбина, доколкото тези елементи се използват, само за да се установи компетентността на даден федерален съд на Съединените щати, и

в) по наказателните дела, свързани с данъчната система, с митата, с валутния режим или с контрола на вноса или на износа на определени стоки, независимо дали правото на молещата държава и това на замолената държава предвиждат или не един и същ вид данъци, мита, валутен режим или контрол на вноса или на износа на същите видове изделия.

4. Ако престъплението е извършено извън територията на молещата държава, екстрадирането се допуска при условие, че са налице другите условия, които се прилагат за тази цел, ако правото на замолената държава предвижда санкции за действия, извършени извън неговата територия при аналогични обстоятелства. Ако правото на замолената държава не предвижда санкции за действия, извършени извън нейната територия при аналогични обстоятелства, изпълнителните органи на тази държава може, по своя преценка, да допуснат екстрадирането доколкото са налице всички други условия за екстрадирането.

Член 5

Предаване и заверка на документи

1. Исканията за екстрадиране и доказателствата се предават по дипломатически път, което включва правилата по член 7.

2. Документите, които са удостоверени или носят печат на министерството на правосъдието или на министерството или на департамента, които са отговорни за външните работи на молещата държава, са допустими в процедурите за екстрадиране в замолената държава без друго удостоверяване, заверка или друга легализация.

Член 6

Предаване на искания за временно задържане

Освен по дипломатически път, исканията за временно задържане могат също така да бъдат предавани направо от министерството на правосъдието на молещата държава на министерството на правосъдието на замолената държава. Възможно е също така такова искане да се предаде като се използват органите на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол).

Член 7

Предаване на документи след временното задържане

1. Ако лицето, чиято екстрадиране е поискана, е временно задържано в замолената държава, молещата държава може да изпълни задължението си за предаване на искането за екстрадиране и доказателствата по дипломатически път, в съответствие с член 5, параграф 1, като представи това искане и доказателствата към него на посолството на замолената държава в молещата държава. В този случай, датата на получаване на това искане от посолството се счита за дата на получаване от замолената държава с оглед прилагането на срока, който трябва да бъде спазен по силата на действащия договор за екстрадиране, за да може да бъде продължен арестът на лицето.

2. Ако към момента на подписване на това Споразумение, държава-членка не може, поради трайната съдебна практика на своята правна система, която се прилага към тази дата, да приложи мерките по параграф 1, настоящият член не се прилага по отношение на нея, до момента, в който тази държава-членка и Съединените американски щати вземат друго решение чрез размяна на дипломатически ноти.

Член 8

Допълнителна информация

1. Замолената държава може да поиска от молещата държава да предостави в разумен срок допълнителна информация, ако счита, че предоставената информация в подкрепа на искането за екстрадиране, с оглед спазването на изискванията, предвидени в действащия договор за екстрадиране, е недостатъчна.

2. Тези допълнителна информация може да бъде поискана или предоставена директно от министерствата на правосъдието на заинтересуваните държави.

Член 9

Временно предаване

1. При направено искане за екстрадиране на лице, срещу което има наказателно преследване или което изтърпява наказание в замолената държава, тя може да предаде временно това лице на молещата държава за нуждите на наказателното преследване.

2. Предаденото по този начин лице се задържа в молещата държава и се връща на замолената държава след приключване на производството срещу него, в съответствие с условията, които ще бъдат определени по взаимно съгласие от молещата държава и от замолената държава. Времето, за което лицето е задържано на територията на молещата държава, в очакване на наказателното преследване, което се води там, може да се приспадне от срока на оставащото наказание в замолената държава.

Член 10

Искания за екстрадиране или за предаване, направени от няколко държави

1. Ако замолената държава получи искания за екстрадиране на едно и също лице, които са направени от молещата държава и от една или няколко други държави, независимо дали става въпрос за едно и също престъпление или за различни престъпления, изпълнителните органи на замолената държава определят на коя държава да бъде предадено лицето, ако са налице условията за това.

2. Ако една държава-членка получи искане за екстрадиране от Съединените американски щати и искане за предаване по силата на европейска заповед за арест за едно и също лице, независимо дали става въпрос за едно и също престъпление или за различни престъпления, компетентният орган на замолената държава-членка определя на коя държава да бъде предадено лицето, ако са налице условията за това. За тази цел, компетентният орган е изпълнителният орган на замолената държава-членка, ако според двустранния договор за екстрадиране между Съединените американски щати и държавата-членка, решенията по конкуриращи се искания се взимат от този орган; ако двустранният договор за екстрадиране не го предвижда, компетентният орган се определя от държавата-членка на основание член 19.

3. За да вземе решение по параграфи 1 и 2, замолената държава преценява съвкупността от свързаните обстоятелства, включително, но не само, тези които вече са изложени в действащия договор за екстрадиране и, ако не са включени в него и следните обстоятелства:

- а) дали исканията са направени на основата на договор;
 - б) мястото, където е извършено всяко едно от престъпленията;
 - в) интересите на всяка от молещите държави;
 - г) тежестта на престъпленията;
 - д) гражданството на пострадалия;
 - е) възможността за последваща екстрадиране между молещите държави;
- и
- ж) последователността на получаване на исканията от молещите държави.

Член 11

Опростени процедури за екстрадиране

Ако лице, което се търси, се съгласи да бъде предадено на молещата държава, замолената държава може, в съответствие с принципите и процедурите на нейната правна система, да го предаде колкото е възможно по-бързо без други формалности. Съгласието на търсеното лице може да включва споразумение за отказ от защитата на принципа на особеността.

Член 12

Транзит

1. Една държава-членка може да разреши транспортирането през нейната територия на лице, което е предадено на Съединените американски щати от трета държава или от Съединените американски щати на трета държава. Съединените американски щати могат да разрешат транспортирането през тяхната територия на лице, което е предадено на държава-членка от трета държава или от държава-членка на трета държава.

2. Всяко искане за транзит се предава по дипломатически път или директно между Департамента по правосъдие на Съединените щати и министерството на правосъдието на заинтересуваната държава-членка. То може също да бъде предадено чрез службите на Интерпол. Искането трябва да съдържа описание на транспортираното лице, както и кратко описание на фактите по делото. Лице, което се транспортира транзитно, е задържано през времето на транзита.

3. Не се изисква разрешение при въздушно транспортиране, при което не се предвижда междинно кацане на територията на държавата, през която се осъществява транзитът. В случай на непредвидено междинно кацане, държавата на чиято територия то се осъществява, може да поиска представянето на искане за транзит в съответствие с параграф 2. Предприемат се всички необходими мерки, за да се попречи на лицето да избяга по време на транзита, доколкото искането за транзитен превоз е било получено в рамките на 96 часа от момента на непредвиденото междинно кацане.

Член 13

Смъртно наказание

Когато престъплението, за което се иска екстрадирането, е наказуемо със смъртно наказание според правото на молещата държава, а не е според правото на замолената държава, замолената държава може да разреши екстрадирането при условие, че смъртното наказание няма да бъде наложено на търсеното лице или, ако поради процедурни причини, това условие не може да бъде спазено от молещата държава, при условие че смъртната присъда, ако тя бъде произнесена, няма да бъде изпълнена. Ако молещата държава приеме екстрадирането при условията, изложени в настоящия член, тя трябва да спазва тези условия. Ако молещата държава не приеме условията, екстрадирането може да бъде отказана.

Член 14

Чувствителна информация в дадено искане

Когато молещата държава смята да предаде особено чувствителна информация в подкрепа на искането за екстрадиране, тя може да се консултира със замолената държава, за да определи в каква степен тази информация може да бъде защитена от нея. Ако замолената държава не може да защити информацията по поискания от молещата държава начин, молещата държава решава дали тази информация ще бъдат предоставени независимо от това.

Член 15

Консултации

При необходимост, договарящите страни се консултират, за да създадат възможност за най-ефективно използване на това Споразумение, включително и за да допринесат за уреждането на всеки спор относно неговото тълкуване или прилагане.

Член 16

Приложение във времето

1. Това Споразумение се прилага по отношение на престъпления, които са извършени както преди, така и след неговото влизане в сила.

2. Това Споразумение се прилага по отношение на исканията за екстрадиране, които са направени след неговото влизане в сила. Независимо от това, членове 4 до 9 се прилагат по отношение на исканията, които към момента на влизането в сила на Споразумението не са решени в замолената държава.

Член 17

Изключване на дерогация

1. Това Споразумение не накърнява позоваването на замолената държава на основания за отказ, които са не са уредени от това Споразумение, но са налице, съгласно двустранен договор за екстрадиране между държава-членка и Съединените американски щати.

2. Ако конституционните принципи на замолената държава или окончателни съдебни решения, които имат задължителен характер, са от естество да попречат на изпълнението на нейното задължение за екстрадиране и ако нито това споразумение, нито приложимият двустранен договор не дават възможност да се разреши въпросът, замолената държава и молещата държава пристъпват към консултации.

Член 18

Бъдещи двустранни договори за екстрадиране с държави-членки

Това Споразумение не е пречка за сключването, след влизането му в сила, на двустранни споразумения между държава-членка и Съединените американски щати, които да са съобразени с това Споразумение.

Член 19

Посочвания и нотификации

Европейският съюз нотифицира Съединените американски щати за всяко посочване по член 2, параграф 3 и на член 10 параграф 2, преди размяната на писмени инструменти по член 3, параграф 2 между Съединените американски щати и държавите –членки.

Член 20

Териториално приложение

1. Настоящото споразумение се прилага:

а) към Съединените американски щати;

б) по отношение на Европейския съюз:

- към държавите-членки,

- към териториите, за чиито външни отношения отговаря държава-членка или към страните, които не са държави-членки, по отношение на които държава-членка има други задължения в областта на външните отношения, когато това е договорено чрез размяна на дипломатическа нота между договарящите страни, надлежно потвърдено от съответната държава-членка.

2. Прилагането на това споразумение по отношение на територия или на страна, които са предмет на разширението по параграф 1, буква б), може да бъде денонсирано с шестмесечно писмено предизвестие от другата страна по дипломатически път, когато това е било надлежно потвърдено от съответната държава-членка и от Съединените американски щати.

Член 21

Преразглеждане

Договарящите страни се договарят при необходимост да осъществят съвместно преразглеждане на това Споразумение, но не по-късно от пет години след неговото влизане в сила. Това преразглеждане се отнася по-специално до конкретното прилагане на Споразумението, но може също да се отнася до такива въпроси като последиците от развитието на Европейския съюз от гледна точка на предмета на настоящото Споразумение, включително член 10.

Член 22

Влизане в сила и денонсиране

1. Това Споразумение влиза в сила на първия ден от третия месец след датата, на която договарящите страни са разменили инструментите, които удостоверяват, че са проведени успешно вътрешноправните процедури за влизане в сила. В тези инструменти също така се посочва, че действията по член 3 параграф 2 са били изпълнени.

2. Всяка от договарящите страни може във всеки момент да денонсира това Споразумение, като уведоми писмено за това другата страна. Денонсирането влиза в сила шест месеца след датата на уведомяването за него.

В потвърждение на горното долуподписаните представители подписаха това споразумение.

Изготвено във Вашингтон, окръг Колумбия, двадесет и пет юни две хиляди и трета година в два екземпляра, на немски, английски, датски, испански, фински, френски, гръцки, италиански, нидерландски, португалски и шведски, като всеки от текстовете има еднаква сила.

За Европейския съюз

За Съединените американски щати

**Обяснителна бележка относно Споразумението за екстрадиране между
Европейския съюз и Съединените американски щати**

Настоящата обяснителна бележка съдържа тълкуване по прилагането на определени разпоредби на Споразумението за екстрадиране между Европейския съюз и Съединените американски щати (по-долу наричано „Споразумението”), които са договорени от договарящите страни.

По отношение на член 10

Член 10 няма за цел да засегне задълженията на държавите, които са страни по Римския статут на Международния наказателен съд, нито правата на Съединените американски щати, като държава, която не е страна по отношение на Международния наказателен съд.

По отношение на член 18

Член 18 предвижда, че Споразумението не е пречка за сключването, след неговото влизане в сила, на двустранни споразумения за екстрадиране, които са съобразени с настоящото споразумение, между държава-членка и Съединените американски щати.

Ако предвидени от споразумението мерки създават оперативно затруднение за една или за няколко държави-членки или за Съединените американски щати, това затруднение трябва първо да бъде уредено, ако е възможно, чрез консултации между съответната държава-членка или държави-членки и Съединените американски щати, или когато това е необходимо, по реда на процедурите по това Споразумение. Когато консултациите не могат самостоятелно да отстранят оперативното затруднение, би било в съответствие с това споразумение, бъдещите двустранните споразумения между държава-членка или държави-членки и Съединените американски щати да предвидят друг механизъм, приложим в оперативен план, който да позволи да бъдат постигнати целите на специалната разпоредба, по повод на която е възникнало затруднението.